

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

1 שמות יב לח וגם ערב רב עלה אתם וצאן ודבֵר מקנה כבד מאד:
במדבר טז:א ויקח קרח בן-יצהר בן-קהת בן-לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן-פלת בני ראובן:

DATAN AND AVIRAM

2 במדבר טז יב וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה: יג המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתחרר עלינו גם השתחרר: יד אף לא אל-ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן לנו נחלת שדה וזרם העיני האנשים הם הנקרא לא נעלה: טו ויחזר למשה מאד ויאמר אלהי אל-תפן אל-מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את-אחד מהם: כו וידבר ה' אל-משה לאמור: כז דבר אל-העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם: כח ויקם משה וילך אל-דתן ואבירם וילכו אחריו זקני ישראל: כט וידבר אל-העדה לאמר סורו לא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל-תגעו בכל-אשר להם פרוספו בכל-חטאתם: לו ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם: לח ויאמר משה בזאת תדעו כי-ה' שלחני לעשות את כל-המעשים האלה כי-לא מלבי:

3 במדבר כו ט ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם קרואי [קרואי] העדה אשר הצו על-משה ועל-אהרן בעדת קרח בהצאתם על-ה': י ותפתח הארץ את-פיה ותבלע אתם ואת קרח במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לגם:

דברים יאו ואשר עשה לדתן ולאבירם בני אליאב בן-ראובן אשר פצתה הארץ את-פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל-היקום אשר בגליליהם בקרב כל-ישראל:

4 שמות ב יג ויצא בנים השני והנה שני-אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך: יד ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את-המצרי ויבא משה ויאמר אכן נודע הדבר:
שמות רבה פרשה א סימן כט והנה שני אנשים עברים נצים, זה דתן ואבירם
רש"י שמות ביג שני אנשים עברים - דתן ואבירם הם שהותירו מן המן:
רש"י שמות יח:ד ויצלני מחרב פרעה - כשגילו דתן ואבירם על דבר המצרי ובקש להרוג את משה, נעשה צוארו כעמוד של שיש:

5 שמות די:ט ויאמר ה' אל-משה במדון לך שב מצרים כי-מתו כל-האנשים המבקשים את-נפשך:
רש"י שמות די:ט כי מתו כל האנשים - מי הם, דתן ואבירם. חיים היו, אלא שירדו מנכסיהם, והעני חשוב כמת:

6 שמות ה:כ ויפגעו את-משה ואת-אהרן נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה: כא ויאמרו אלהם יראה ה' עליכם וישפט אשר הבאשתם את-ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת-חרב בידם להרגנו:
רש"י שמות ה:כ ויפגעו - אנשים מישראל את משה ואת אהרן וגו'. ורבותינו דרשו כל נצים ונצבים דתן ואבירם היו, שנאמר בהם יצאו נצבים:

7 תהלים קו:ז אבותינו במצרים | לא-השפילו נפלאותיך לא זכרו את-רב חסדיך וימרו על-גם בים-סוף:
שמות יז:יא ויאמרו אל-משה המבלי אין-קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה-זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים:

שמות רבה (וילנא) פרשה א כט והנה שני אנשים עברים נצים, זה דתן ואבירם קראם נצים על שם סופם, הם הם שאמרו דבר זה הם היו שהותירו מן המן, הם היו שאמרו (במדבר יד) נתנה ראש ונשובה מצרימה. הם שהמרו על ים סוף.

8 שמות טז:כ יט ויאמר משה אלהם איש אל-יותר ממנו עד-בקר: כ ולא-שמעו אל-משה ויותרו אנשים ממנו עד-בקר וזרם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה:
שמות רבה (וילנא) פרשה א כט והנה שני אנשים עברים נצים, זה דתן ואבירם קראם נצים על שם סופם, הם הם שאמרו דבר זה הם היו שהותירו מן המן.
רש"י שמות טז:כ ויותרו אנשים - דתן ואבירם:

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

9 במדבר יד: ויאמרו איש אל-אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה: ה ויפל משה ואהרן על-פניהם לפני כל-קתל עדת בני ישראל:

שמות רבה (וילנא) פרשה א כט והנה שני אנשים עברים נצים, זה דתן ואבירם קראם נצים על שם סופם, הם הם שאמרו דבר זה הם היו שהותירו מן המן, הם היו שאמרו (במדבר יד) נתנה ראש ונשובה מצרימה.

10 גמרא נדרים סד: והא אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי: כל מקום שנאמר נצים ונצבים - אינן אלא דתן ואבירם!

11 נצבים

במדבר טז: כז ויעלו מעל משכן-קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ויבניהם וטפם: **שמות ה:כ** ויפגעו את-משה ואת-אהרן ונצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה:

12 נצים

במדבר כט: ויבני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא-דתן ואבירם קרואי וקרואי העדה אשר הצו על-משה ועל-אהרן בעדת-קרח בהצתם על-ה': **שמות ב:יג** ויצא ביום השני והנה שני-אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך:

13 אנשים

שמות רבה (וילנא) פרשה כה: מה אנשים שנאמרו להלן דתן ואבירם אף אנשים שנאמרו כאן דתן ואבירם. **במדבר טז:** כז וידבר אל-העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל-תגעו בכל-אשר להם פורתספי בכל-חטאתם: **שמות ד:יט** ויאמר ה' אל-משה במדלן לך שב מצרים כי-מתו כל-האנשים המבקשים את-נפשך: **שמות טז:כ** ולא-שמעו אל-משה ויותרו אנשים ממנו עד-בקר ויגרם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה: **במדבר יד:** ויאמרו איש אל-אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה:

14 שמות ב יד ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את-המצרי ויבא משה ויאמר אך טודע הדבר: **שמות יד** יא ויאמרו אל-משה המבלי אין-קברים במצרים לקחתנו למוות במדבר מה-זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים: יב הלא-זה הדבר אשר דברנו אלך במצרים לאמר תדל ממנו ונעבדה את-מצרים כי טוב לנו עבד את-מצרים ממתנו במדבר: **במדבר יד:** ויאמרו איש אל-אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה:

15 שמות ג יא ויאמר משה אל-האלקים מי אנכי כי אלקך אל-פרעה וכי אוציא את-בני ישראל ממצרים: יג ויאמר משה אל-האלקים הנה אנכי בא אל-בני ישראל ואמרת להם אלקי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה-שמו מה אמר אלהים: **שמות ד** א ויען משה ויאמר והן לא-יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא-נראה אלקך ה': **שמות ו** יב וידבר משה לפני ה' לאמר הן בני-ישראל לא-שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים:

16 דברים יא: ד ואשר עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר הציף את-מי ים-סוף על-פניהם בדרךם אחרים ויאבדם ה' עד היום הזה: ה ואשר עשה לכם במדבר עד-באכם עד-המקום הזה: ו ואשר עשה לדתן ולאבירם בני אליאב בן-ראובן אשר פצתה הארץ את-פיה ותבלעם ואת-בתיהם ואת-אהליהם ואת כל-היָקוּם אשר ברגליהם בקרב כל-ישראל:

17 גמרא מגילה יא. הוא אחשורוש - הוא ברשעו מתחילתו ועד סופו. הוא עשו - הוא ברשעו מתחילתו ועד סופו, הוא דתן ואבירם - הן ברשען מתחילתן ועד סופן. הוא המלך אחז - הוא ברשעו מתחילתו ועד סופו. **אסתר רבה פרשה א סימן ב'** הוא חמשה לרעה וחמשה לטובה, חמשה לרעה (בראשית י) הוא היה גבור ציד, (בראשית ל"ו) הוא עשו אבי אדום (במדבר כ"ו) הוא דתן ואבירם, (דה"ב כ"ח) הוא המלך אחז, הוא אחשורוש.

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

18 שמות ב יד ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגלי אתה אמר כאשר הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר אך נודע הדבר: טו וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה מפני פרעה וישב בארץ מצרים וישב על הבאר:

שמות ה כב וישב משה אל-ה' ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני: כג ומאז באתי אל-פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא-הצלת את-עמך:

במדבר יד: ויאמרו איש אל-אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה: ה ויפל משה ואהרן על-פניהם לפני כל-קהל עדת בני ישראל:

19 שמות טז: כ יט ויאמר משה אליהם איש אל-יוותר ממנו עד-בקר: כ ולא-שמעו אל-משה ויותרו אנשים ממנו עד-בקר ויגרו תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה:

במדבר טז: ויחר למשה מאד ויאמר אל-ה' אל-תפן אל-מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את-אחד מהם:

20 במדבר טז כה ויקם משה וילך אל-דתן ואבירם וילכו אחריו וקני ישראל: כו וידבר אל-העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל-תגעו בכל-אשר להם פן-תספו בכל-חטאתם:

כו ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם: כז ויאמר משה בזאת תדעו כי-ה' שלחני לעשות את כל-המעשים האלה כי-לא מלבי: כט אם-כמות כל-האדם ימתנו אלה ופקדת כל-האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני: ל ואם-בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את-פיה ובלעה אתם ואת-כל-אשר להם ויגדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את-ה': לא ויהי ככלתו לדבר את כל-הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם:

21 Shmuel: שמואל איב יו הלא קציר-חטים היום אקרא אל-ה' ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי-רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ה' לשאול לכם מלך: יח ויקרא שמואל אל-ה' ויתן ה' קלות ומטר ביום ההוא ויירא כל-העם מאד את-ה' ואת-שמואל:

Eliyahu: מלכים א יח לו ענני ה' ענני וידעו העם הזה כי-אתה ה' האלקים ואתה הסבת את-לבם אחרנית: לח ותפל אש-ה' ותאכל את-העלה ואת-העצים ואת-האבנים ואת-העפר ואת-המים אשר-בתעלה לחכה: לט וירא כל-העם ויפלו על-פניהם ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים:

גמרא פסחים נד. ואור במוצאי שבת איברי? והא תניא: עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, אלו הן: באר, והמן, וקשת, כתב, ומכתב, והלוחות, וקברו של משה, ומערה שעמד בו משה ואליהו, פתיחת פי האתון, ופתיחת פי הארץ לבלוע את הרשעים.

II. EIREV RAV:

22 שמות יב לח וגם-ערב רב עליה אתם וצאו ובקר מקנה כבד מאד: מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יב סימן ע וגם ערב רב עליה אתם מלמד שעלו מהן גרים ועבדים כיוצא בהן.

שמות רבה (וילנא) פרשת בא פרשה יח: הכשרים שבמצרים באו ועשו פסח עם ישראל ועלו עמהם. ילקוט שמעוני תורה פרשת בא רמז-רט וגם ערב רב עליה אתם... עליהם אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו ואחרי כן יצאו ברכוש גדול עם יציאתם מצרים אני ממלאם כסף וזהב:

23 במדבר יא ד והאספסוף אשר בקרבם התאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשור: ה זכרנו את-הדגה אשר-נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים:

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

ספרי במדבר פרשת בהעלותך פיסקא פו ויאמרו מי יאכילנו בשר, וכי מפני שלא היה להם בשר היו מתרעמים והלא כבר נאמר וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד (שמות יב לח) יכול שאכלום במדבר והלא בכניסתן לארץ הוא אומ' ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד (במדבר לב א) אלא שמבקשים עלילה היאך לפרוש מאחרי המקום (סליק פיסקא).

במדבר רבה פרשה טו והאספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה מהו והאספסוף רבי שמעון בר אבא ורבי שמעון בן מנסיא אחד מהן אומר אלו הגרים שעלו עמהן ממצרים ונאספין עמהם שנאמר (שמות יב) וגם ערב רב עלה אתם.

24 רש"י במדבר יא:ד והאספסוף - אלו ערב רב שנאספו אליהם בצאתם ממצרים: מי יאכילנו בשר - וכי לא היה להם בשר, והלא כבר נאמר (שמות יב, לח) וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר וגו'. ואם תאמר אכלום, והלא בכניסתם לארץ נאמר (במדבר לב, א) ומקנה רב היה לבני ראובן וגו', אלא שמבקשים עלילה: **אבן עזרא שמות פרק יב: לח** וגם ערב רב מאנשי מצרים שהתערבו עמהם, והם האספסוף שנאספו עליהם:

25 שמות לב א ויקרא אל העם כי-בשש משה לחדת מן-ההר ויקהל העם על-אֹהֶרֶן ויאמרו אליו קום | עשה-לנו אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי-זֶה | מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הָעֵלְנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יַדְעֵנוּ מִה־הָיָה לוֹ: ד ויקח מִיָּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֹּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלְנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

ויקרא רבה (מרגליות) פרשת אמור פרשה כז רב הונא ורב אידי בש' ר' שמואל בר נחמן מוצלין היו ישראל מאותו מעשה, שאילו עשו ישראל את העגל היה להן לומר אלה אלקינו ישראל, אלא הגרים שעלו עם ישראל ממצרים, וגם ערב רב עלה אתם (שמות יב, לח), הם עשו את העגל, והיו מונין להן ואומרין להן אלה אלהיך ישראל.

מדרש אגדה שמות פרק לב. כי אותם ערב רב הם שעבדו את העגל, והראייה שאמרו אלה אלהיך ישראל, לא אמרו אלה אלקינו:

רש"י שמות לב:ד אלה אלהיך - ולא נאמר אלה אלקינו, מכאן שערב רב שעלו ממצרים, הם שנקהלו על אהרן, והם שעשאוהו, ואחר כך הטעו את ישראל אחריהו:

26 שמות לב:כב ויאמר אֹהֶרֶן אל-יָחִיר אֶף אֲדֹנָי אֲתָה יַדְעָתָ אֶת-הָעָם כִּי בָרַע הוּא: **רש"י שמות לב:כב** בדרך רע הם הולכין תמיד ובנסינות לפני המקום:

מדרש אגדה (בובר) שמות פרשת כי תשא פרק לב כי ברע הוא. רצה לומר ערב רב הם עשו זה הענין: **פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) שמות פרשת כי תשא פרק לב** כי ברע הוא. כי ערב רב הוא גרם להם:

אבן עזרא שמות לב:כב וזהו אתה ידעת את העם כי ברע הוא (שמות לב, כב), כי אני לא עשיתי רע להם, כי לא בקשו רק אשר ילך לפניהם, ולכבוד השם עשיתי. רק בעבור שישראל היו מעורבים עם ערב רב, וזהו כי ברע הוא ולא אמר רע הוא.

27 שמות לב ג ויתפרקו כל-העם את-נזמי הזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזִינֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל-אֹהֶרֶן: ד ויקח מִיָּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֹּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלְנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: כד ויאמר להם למי זֶהָב הַתִּפְרָקוּ וַיִּתְּנוּ-לִי וַאֲשַׁלְכֶהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה:

28 רבי אליהו מזרחי שמות לב:כד ובמקום שאמר למשה: "ואשליכהו באש ויצא העגל הזה", מעצמו, הוא לקח את הזהב "ויצר אותו בחרט ויעשהו עגל מסכה" (פסוק ד), נראה שמפני יראתו ממשה, הוציא שקר מפיו. **בראשית נ טז** ויצו אל-יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר: יז כה-תאמרו ליוסף אָנָּה שָׂא נָא פֶשַׁע אֲחִיד וְחִטָּאתָם כִּי-דָעָה גְמֻלוֹד וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשַׁע עַבְדִּי אֱלֹהֵי אָבִיד וַיַּבֵּד יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו: **רש"י מד:ב** ואחיו מת- מפני היראה היה מוציא דבר שקר מפיו...

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

29 רשב"ם שמות לב:כד ויצא העגל הזה - נגמרה מלאכתו, כדכת' ויצא לצורף כלי, ומוציא כלי למעשהו:

30 גור אריה שמות לב:ד באו מכשפי ערב רב. דחלילה שיהיה אהרן עושה עגל! שהרי כל כוונת אהרן לדחות אותם (רש"י פסוק ב), ואם כן הא דכתיב "ויעשהו עגל מסיכה" לא שעשהו אהרן, אלא מכשפי ערב רב, אך מפני כי על ידי אהרן נעשה, תלה הכתוב באהרן, כאילו עשאו אהרן.

דברי דוד שמות לב:כד [ואשליכהו באש] ולא ידעתי שיצא העגל הזה. אמר לשון 'הזה' שהוא מיותר דהא לא ידע כלל שיצא שום עגל, אלא נראה דה"ק: ידעתי שיצא עגל שהרי כתיב: ויצר אותו בחרט, אלא לא ידעתי שיהיה בו רוח חיים שנעשה ע"י כישוף, ע"כ אמר 'הזה' כמוות שהוא עכשיו:

31 שמות לב ה וירא אהרן ויבן מזבח לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר: וישפיתו ממחרת ויעלו עלת ויגשו שקמים וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק:

אלשיך שמות לב:ה אז וירא אהרן כי הערב רב היחלו להמריד את ישראל בדבור הראשון... ודעתו היה כי למחר ודאי יבא משה. (ו) והמה הרשיעו וישכימו בבקר לבטל עצתו, וזהו אומר וישכימו ממחרת כו'. כי זו היתה כונת הערב רב להשכים לעשות כוונתם טרם בא דבר יבטלם:

32 בראשית כב:ג וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמורו ויקח את שני נערי אהרן ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלקים: גמרא יומא כח: שהזריזין מקדימין למצות, שנאמר (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר ויחבש וגו'.

33 שמות לב:ז וידבר ה' אל-משה לך: יד כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים: ר' יוסף בכור שור שמות לב:ז כי שיחת עמך: כלומר עמך הם בעל כרחם, אשר הוצאת מארץ מצרים, ואותך נתתי להם מנהיג ודבר.

34 שמות רבה פרשה מב סימן ו לך רד כי שחת עמך העם אין כתיב כאן אלא עמך, אמר משה רבון העולם מנין הם עמי, אמר לו הקדוש ברוך הוא עמך הם שעד שהיו במצרים אמרתי לך (שמות ז) והוצאתי את צבאותי את עמי אמרתי לך שלא לערב בהם ערב רב, אתה שהיית עניו וכשר אמרת לי לעולם מקבלים השבים ואני הייתי יודע מה הם עתידין לעשות אמרתי לך לאו, ועשיתי רצונך והם הם שעשו את העגל שהיו עובדים עבודת כוכבים והם עשו אותו וגרמו לעמי לחטא, ראה מה כתיב אלה אלקינו אין כתיב כאן אלא אלה אלהיך שהגרים שעלו עם משה הם עשאוהו ואמר לישאל אלה אלהיך, לכך הקדוש ברוך הוא אמר למשה לך רד כי שחת עמך.

רש"י שמות לב:ז שחת עמך - שחת העם לא נאמר אלא עמך, ערב רב שקבלת מעצמך וגיירתם ולא נמלכת בי, ואמרת טוב שידבקו גרים בשכינה, הם שחתו והשחיתו:

35 מלבי"ם שמות לב:ז ואמר שחת עמך, ולא מצאנו בשום מקום שקרא את ישראל בשם עם משה רק במעשה העגל, מזה מבואר כחז"ל שעקר החוטאים מעשה העגל היו הערב רב והם לא נקראו עם ה', וה' לא הסכים שיצאו עם ישראל ממצרים רק משה לקחם בחשבו לקרבם אל הקדושה...

36 שמות לב:יד וינחם ה' על-הרעה אשר דבר לעשות לעמו:

37 שמות יב מט תזכר אלות יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם: שמות כב:כ וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים: שמות כג:ט וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: ויקרא יט לג וכי יגור איתך גר בארצכם לא תונו אתו: לד כאזרח מכם יהיה לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני יקוץ אלקיכם:

The Scapegoats of the Torah

Datan/Aviram and the Eirev Rav

Nechama Price

דברים י יח עֲשֵׂה מִשְׁפֵּט יְתוֹם וְאַלְמָנָה וְאַהֲבֵב גֵּר לְתֶת לּוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה: יט וְאַהֲבַתְּם אֶת-הַגֵּר כִּי-גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

38 Avraham - בראשית יבה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-רְכוּשׁוֹ אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עִשׂוּ בְּחָרֹן וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה כְּנָעַן:
בראשית רבה פרשה לט סימן יד ואת הנפש אשר עשו אלו הגרים שגיירו, ואם כן שגיירו למה אמר עשו אלא ללמדך שכל מי שהוא מקרב את העובד כוכבים ומגיירו כאלו בראו, ויאמר אשר עשה, למה נאמר אשר עשו, אמר רב הונא אברהם היה מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים.

39 Yitro - במדבר י כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבֵב בֶּן-רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֲתָן מֹשֶׁה נְסֻעִים | אֲנַחְנוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר אֲתָנוּ אֲתָן לָכֶם לֶכֶה אֲתָנוּ וְהִטַּבְנוּ לָךְ כִּי-דָבַר טוֹב עַל-יִשְׂרָאֵל:

40 Ruth - רות א טו וַתֹּאמֶר רות אל תפגעו בי לעזוב לשׁוב מאחריך כי אל-אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלקיך אלקי: יז בְּאֲשֶׁר תִּמְוָתִי אֲמוֹת וְשֵׁם אֲקַבֵּר כֹּה יַעֲשֶׂה ה' לִי וְכֹה יִסְיֶי כִּי הַמּוֹת יִפְרִיז בֵּינִי וּבֵינְךָ:
רות ד יא וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעָם אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַיְזְקִינִים עֲדִים יָתָן ה' אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתְךָ כְּרַחֵל | וְכִלְאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂתִיָּהִם אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה-חֵיל בְּאַפְרָתָה וּקְרָא-שֵׁם בְּבֵית לָחֶם:

41 דברים לג ג אף חבב עמים כל-קדשיו בידך והם תכפו לרגלך ישא מדברתיך:
רשב"ם דברים לג: אף חובב עמים - גם אומות העולם כגון ערב רב ומן האומות שנתגיירו ובאו לקבל התורה עם ישראל גם אותם חיבב הקדוש ברוך הוא וקבלם ושכן עליהם.

42 דברים כג ד לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד-עולם: ז לא-תדרש שלמים וטבתם כל-ימך לעולם: ח לא-תתעב אדמי כי אחיד הוא לא-תתעב מצרי כי-גר היית בארצו: ט בנים אשר-יגלדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה':

דברים ז ב ונתנם ה' אלקיך לפגוע והכיתם החכם תחרים אתם לא-תכרת להם ברית ולא תחנם: ג ולא תתחתן גם בתך לא-תחתן לבנו ובתו לא-תקח לבנך: ד כי יסיר את-בנד מאחריך ועבדו אלקים אחרים וחרה אף-ה' בכם והשמידך מהר: ה כי אם-כה תעשו להם מזבחותיהם תתצו ומצבתם תשברו ואשירהם תגדעו ופסיליהם תשרפון באש: ו כי עם קדוש אתה לה' אלקיך בך בחר | ה' אלקיך להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על-פני האדמה:

43 אברבנאל יחזקאל פרק מז וגם ערב רב עלה אתם, כי בזמן העלייה נלוו אליהם לא קודם לכן וגם הם היו לצור מכשול ולאבן נגף לבני ישראל במעשה העגל ובשאר הפעמים שחטאו במדבר ולכן לא היה ראוי שיזכו להתנחל עמהם

44 שמות ב - אנשים נצים - דתן ואבירם

שמות ה - אנשים נצים לקראתם - דתן ואבירם

שמות יד - ים סוף - דתן ואבירם

שמות טז - מן - דתן ואבירם

שמות לב - עגל - ערב רב

במדבר יא - מתאוונים|אספסוף- ערב רב

במדבר יד - מרגלים - דתן ואבירם

במדבר טו - קרח - דתן ואבירם